

Tutkimusosio

Julkaistavissa 19.3.2022

Kaksi viidestä arvioi olevansa hyvin tietoinen hyvinvointialueiden tehtävistä

Alle puolet (40 %) suomalaisista arvioi olevansa erittäin tai melko hyvin tietoinen hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen tehtävistä, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Kolmannes (32 %) uskoo, ettei tietämys ole hyvää muttei huonoakaan. Tietämyksensä enemmän tai vähemmän heikoksi arvioi reilu neljännes (27 %) suomalaisista.

Keskimäärää paremmaksi oman tietämyksensä arvioivat suurituloiset (53 % tietää erittäin tai melko hyvin), ylempään keskiluokkaan samaistuvat (52 %), yrittäjät (49 %), korkeasti koulutetut (49 %), yli 60-vuotiaat (46 %) ja eläkeläiset (45 %). Työväenluokkaan samaistuvien keskuudessa (36 %) on keskimäärää enemmän tietämyksensä huonoksi kokevia.

Hallituspuolueiden kannattajat arvioivat tietämyksensä keskimäärää paremmaksi. Ero selittyy pääasiassa perussuomalaisten kannattajien reaktioilla. Perussuomalaisten tukijoista vain vajaa kolmannes (31 %) kokee olevansa hyvin perillä hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen tehtävistä. Kaksi viidesosaa (39 %) puolueen kannattajista arvioi tietämyksensä heikoksi. Osaltaan tämä saattaa selittää perussuomalaisten heikohkoa menestystä aluevaaleissa.

Aluevaalitutkimuksen tuloksista käy ilmi myös se, että äänestämättä jättäneistä enemmistö (56 %) arvioi tietämyksensä olevan erittäin tai melko heikkoa ja vain kuudesosa (16 %) otaksuu olevansa hyvin perillä hyvinvointialueiden tehtävistä.

Lähes kaikki suomalaiset pitävät hyvinvointialueiden palveluita itsensä kannalta jollakin tasolla tärkeinä, kun asiaa tiedustellaan kuusiportaisella asteikolla. Pelastuspalvelujen osalta luku on 95 %, terveyspalvelujen 93 % ja sosiaalipalvelujen osalta 83 %. Kansalaisten enemmistö kokee, että pelastus- (54 %) ja terveystoimen (50 %) palveluiden saatavuus on oman itsensä kannalta äärimmäisen tärkeää. Sosiaalitoimen osalta näin ajattelee joka neljäs (25 %).

Ikä on yhteydessä näkemyksiin etenkin terveys- ja sosiaalitoimen palvelujen saatavuutta koskevia mielipiteitä silmältaessä. Mitä ikääntyneempien näkemyksiä tarkastellaan, sitä vakuuttuneempia ollaan siitä, että palveluita tarvitaan.

Ammatin mukaan terveystoimen palveluita arvostavat etenkin työntekijäasemassa olevat sekä eläkeläiset. Sosiaalitoimen palveluiden saatavuutta tähdentävät em. ryhmien lisäksi opiskelijat. Ikääntyneiden ja eläkeläisten mielestä myös pelastustoimen palveluiden saatavuus on keskimäärää tärkeämpää.

Puoluekanta heijastuu vastauksissa siten, että vasemmistopuolueiden kannattajat pitävät keskimäärää tärkeämpänä itsensä kannalta sosiaalitoimen palveluita. Puolueiden kannattajien näkemuserot terveys- ja pelastustoimen palveluiden saatavuutta koskeissa arvostuksissa ovat varsin vähäisiä.

Tutkimuksen taustatiedot

Sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) sekä pelastustoimen tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille) vuoden 2023 alussa (sote-uudistus).

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu suurelta pääosin valtion rahoitukseen, osin asiakas- ja käyttömaksuihin.

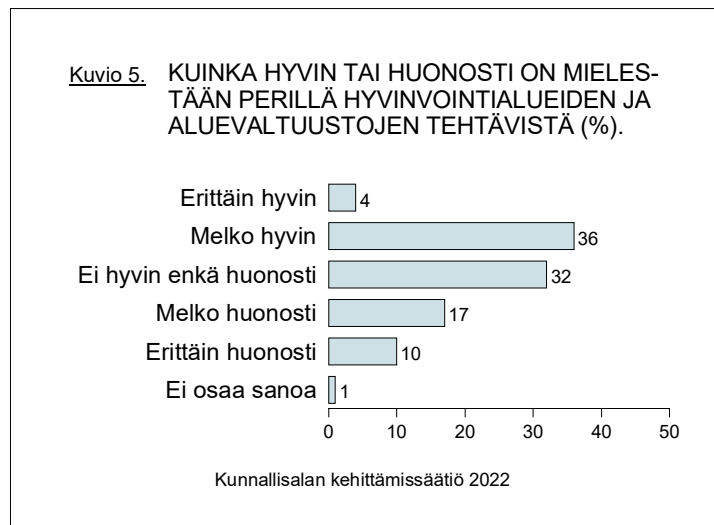
Kysymyksenasettelut kuuluivat seuraavasti.

”Kuinka hyvin tai huonosti olet mielestäsi perillä hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen tehtävistä?”

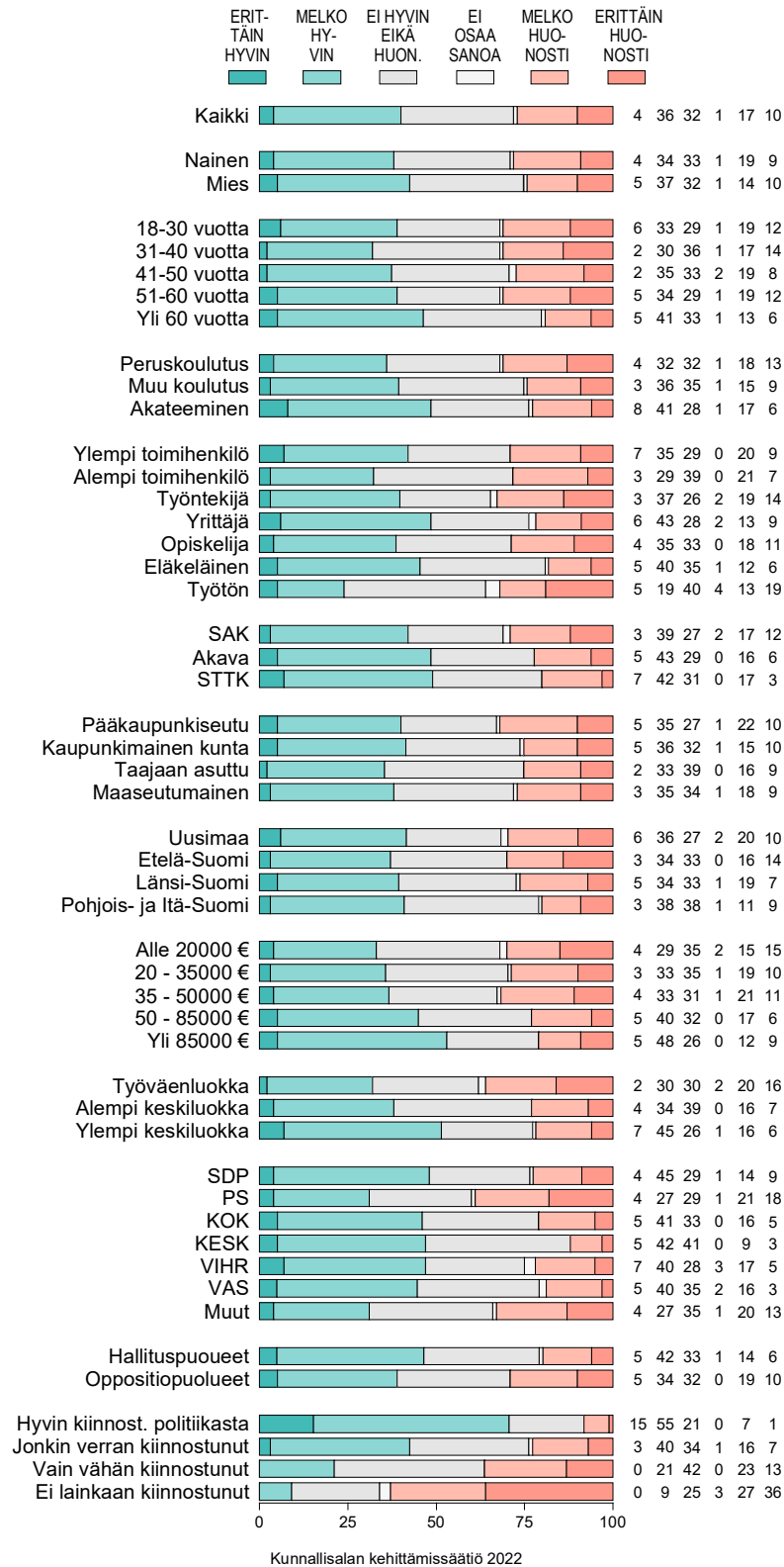
”Kuinka tärkeitä seuraavat hyvinvointialueiden palvelut ovat sinulle asteikolla nollassa viiteen, jossa asteikolla, jossa nolla tarkoittaa ei lainkaan tärkeä ja viisi äärimmäisen tärkeä?”

KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 28.1.- 2.2.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.030. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

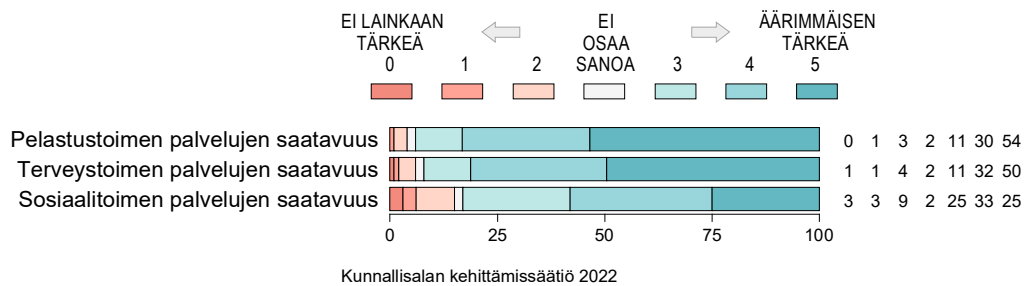
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

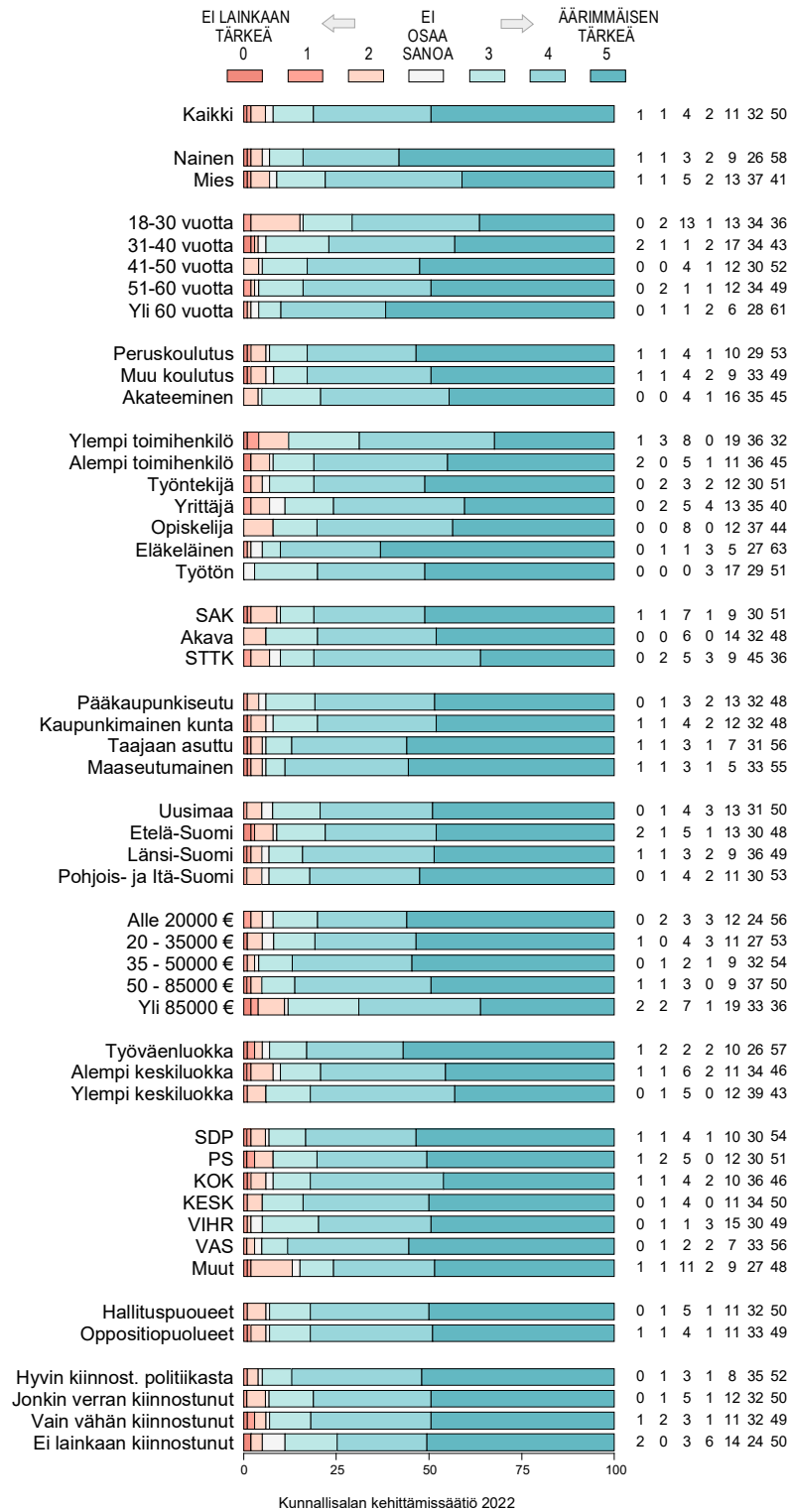
Kuvio 5e. KUINKA HYVIN TAI HUONOSTI ON MIELESTÄÄN PERILLÄ HYVINVOINTIALUEIDEN JA ALUEVALTUUSTOJEN TEHTÄVISTÄ (%).

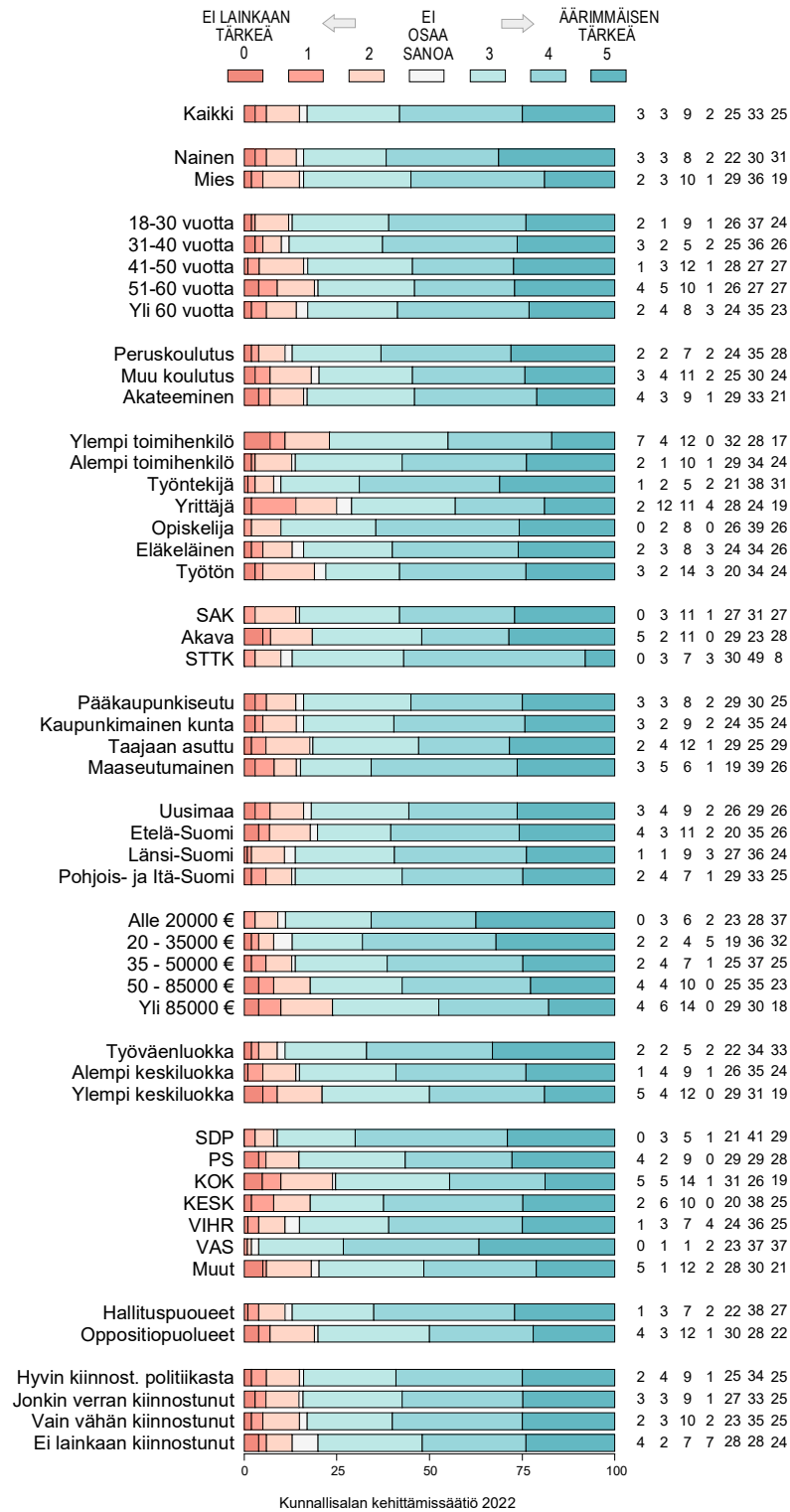
Kuvio 6. KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT HYVINVOINTIALUEIDEN PALVELUT OVAT ITSELLE
 (arviointiasteikko 0 - 5, jossa 0 = ei lainkaan tärkeä, 5 = äärimmäisen tärkeä; %).

Kuvio 6-1. KUINKA TÄRKEITÄ HYVINVOINTIALUEIDEN PALVELUT OVAT ITSELLE: TERVEYSTOIMEN PALVELUJEN SAATAVUUS (asteikko 0 - 5, %).

Kuvio 6-2. KUINKA TÄRKEITÄ HYVINVOINTIALUEIDEN PALVELUT OVAT ITSELLE: SOSIAALITOIMEN PALVELUJEN SAATAVUUS (asteikko 0 - 5, %).

Kuvio 6-3. KUINKA TÄRKEITÄ HYVINVOINTIALUEIDEN PALVELUT OVAT ITSELLE: PELASTUSTOIMEN PALVELUJEN SAATAVUUS (asteikko 0 - 5, %).

